

YARGITAY KARARI

Yargıtay 8. Hukuk Dairesinden:

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L Â M I

Esas No : 2025/5127
Karar No : 2025/7800

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Erdemli 2. Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 15.10.2012
SAYISI : 2012/255 E., 2012/615 K.
DAVACI : Arife Teymur
DAVALILAR : 1. Hazine vekili Avukat Sayit Oğuz
2. Emine Şahin

Temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşen İlk Derece Mahkemesi kararının kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Kullanım kadastro sonucunda, Mersin ili Erdemli ilçesi Çeşmeli Mahallesi çalışma alanında bulunan 31 ada 205 parsel sayılı 3.006,00 metrekairelik yüzölçümündeki taşınmaz kadastro tutanağının beyanlar hanesine, "6831 sayılı Orman Kanunu'nun (6831 sayılı Kanun) 2/B maddesi uyarınca orman sınırları dışına çıkarıldığı ve taşınmaz ile üzerindeki bahçenin Hacı Veli kızı Emine Şahin'in fiili kullanımında bulunduğu" şerhi yazılarak, tarla vasfıyla Hazine adına tespit ve tescil edilmiştir.

Davacı Arife Teymur dava dilekçesinde; 31 ada 205 parsel sayılı taşınmazın yaklaşık olarak 800,00 metrekairelik kısmının kendi fiili kullanımında olup, bu kısım üzerinde limon ve zeytin ağaçlarının mevcut olduğunu belirterek, taşınmazın 800,00 metrekairelik kısmı üzerinde adına kullanıcı ve muhdesat şerhi verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalılar tarafından cevap dilekçesi verilmemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; "kadastro sonucu düzenlenen kadastro tutanağının beyanlar hanesinde taşınmazın tamamının davalı Emine Şahin'in kullanımında olduğu yazılmış ise de gerek bizzat davalının kendi beyanları gerekse de mahallinde yapılan keşif ve keşifte dinlenen tanık ve tespit bilirkişisi beyanları bir bütün olarak göz önüne alındığında dava konusu taşınmazın 792,29 metrekairelik kısmının davacının kullanımında olup üzerindeki bahçenin de kendisine ait olduğu" gerekçesiyle davanın kabulüne, dava konusu 31 ada 205 parsel sayılı taşınmazın beyanlar hanesinde geçen "taşınmaz ve üzerindeki bahçe Hacı Veli kızı Emine Şahin'in kullanımındadır" şeklinde geçen ibarenin iptali ile beyanlar hanesinin bu bölümüne "27.09.2012 tarihli fen bilirkişisi tarafından dosyaya sunulan raporda (A) harfi ile gösterilen kısmın Hacı Veli kızı Arife Teymur'un, (B) harfi ile gösterilen kısım ve üzerindeki bahçe Hacı Veli kızı Emine Şahin'in kullanımındadır" ibaresinin şerh düşülmesine karar verilmiş; hüküm, 29.11.2012 tarihinde taraflarca temyiz edilmediği belirtilerek kesinleştirilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Yoluna Başvuran

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı, Adalet Bakanlığı kanun yararına temyiz incelenmesi isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafından sunulan kanun yararına temyiz dilekçesinde özetle; Erdemli 2. Asliye Hukuk Mahkemesince, usul ekonomisi ilkesi gereğince aynı taşınmazla ilgili olarak aynı yargı çevresinde yer alan aynı düzey ve sıfattaki Hukuk Mahkemelerinde açılan davaların, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 166/4. maddesi gereğince biri hakkında verilecek hükmün diğerini etkileyecek nitelikte bulunması nedeniyle aynı maddenin birinci fıkrası gereğince ilk davanın açıldığı Erdemli 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2011/303 Esas sayılı dosyasında birleştirilmesine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın esası ile ilgili olarak karar verilmiş olmasının usul ve kanuna aykırı olduğunu belirterek, Erdemli 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin anılan kararının kanun yararına temyizen incelenerek bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, kullanım kadastroına ilişkin davalar hakkında 6100 sayılı Kanun'un 166/4. maddesi gereği aynı taşınmazla ilgili olarak aynı yargı çevresinde yer alan aynı düzey ve sıfattaki benzer davaların birlikte görülmesinin gerekip gerekmediğinin belirlenmesi ve buna göre İlk Derece Mahkemesince verilen kararın doğru olup olmadığının tespitine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Kanun'un 30, 166 ve 363. maddeleri, 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun (3402 sayılı Kanun) Ek 4. maddesi, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun (6831 sayılı Kanun) 2/B maddesi.

3. Değerlendirme

İlk Derece Mahkemesince yukarıda yazılı şekilde karar verilmiş ise de verilen karar dosya kapsamına uygun düşmemektedir.

Şöyle ki, eldeki dava 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi uyarınca Hazine adına orman sınırları dışına çıkartılan taşınmaz hakkında yapılan kullanım kadastro çalışması sırasında tapu kaydının beyanlar hanesine yazılan kullanıcı şerhinin iptali ve değiştirilmesi istemine ilişkindir.

3402 sayılı Kanun'un Ek 4. maddesi; *"6831 sayılı Kanun'un 20.06.1973 tarihli Kanun'la değişik 2. maddesinin (B) bendine göre orman kadastro komisyonlarınca Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerler, fiili kullanım durumları dikkate alınmak ve varsa üzerindeki muhdesatın kime veya kimlere ait olduğu ve kim veya kimler tarafından ne zamandan beri kullanıldığı, kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilmek suretiyle bu Kanun'un 11. maddesinde belirtilen askı ilanı hariç diğer ilanlar yapılmaksızın öncelikle kadastro yapılarak Hazine adına tescil edilir "* hükmünü içermektedir.

"Kullanım kadastro" olarak isimlendirilen bu çalışmanın amacı, 2/B sahalarını, fiili kullanım durumlarını dikkate alarak parsellere ayırmak ve bu taşınmazları 2/B alanı olarak Hazine adına tescil ederken, taşınmazlar üzerinde fiili kullanımı bulunanları ve muhdesatları tespit ederek tapunun beyanlar hanesinde göstermektir. Bu maddeye göre kullanım kadastro sırasında beyanlar hanesinde kullanıcı olarak gösterilebilecek kişiler, kadastro tespiti sırasında dava konusu taşınmazı fiilen kullanan kişilerdir.

Kullanım kadastro sonucunda, hakkında tespit tutanağı düzenlenen taşınmazların beyanlar hanesinde yer alan ya da alması gereken kullanıcı ve muhdesat şerhlerine ilişkin olarak askı ilan süresi içinde kadastro mahkemesinde, askı ilanından sonra ise kadastro tespitinin kesinleştiği tarihten itibaren 10 yıllık hak düşürücü süre içerisinde genel mahkemelerde dava açılması mümkündür. 3402 sayılı Kanun'un Ek 4. maddesi gereğince açılacak işbu davalar, kullanıcı şerhine ilişkin olup, söz konusu taşınmazın mülkiyeti Hazineye ait olduğundan, bu davalarda mülkiyet hakkı bakımından değerlendirme yapılması mümkün değildir.

Yukarıda anlatılan hususlar dikkate alınarak somut olay incelendiğinde, dava konusu 31 ada 205 parsel sayılı taşınmaz hakkında eldeki dava dosyasıyla Hazine adına tespit ve tescil edilerek beyanlar hanesine taşınmazın bir kısmı üzerinde davacı Emine Şahin'in fiili kullanımında olduğuna dair şerh verilmiştir.

Ne var ki, aynı taşınmaz hakkın da davacısı Mahmut Şen olan ve taşınmazın bir kısmı üzerinde adına kullanıcı şerhi verilmesine yönelik olarak 10.06.2011 tarihinde açılan Erdemli 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2011/303 Esas sayılı dava dosyasında yapılan yargılama sonunda, davanın kabulüne, 31 ada 205 parsel sayılı taşınmazın üzerindeki *"taşınmaz ve üzerindeki bahçe Hacı Veli kızı Emine Şahin'in kullanımıdadır "* şeklindeki şerhin iptaline, taşınmazın fen bilirkişisinin 13.11.2012 tarihli krokisinde (A) harfi ile gösterilen 2.531,98 metrekarelik kısmının Hacı Veli oğlu Mahmut Şen'in, (B) harfi ile gösterilen 474,02 metrekarelik kısmının ise Hacı Veli Kızı Emine Şahin'in kullanımıdadır" şeklindeki şerh verilmesine karar verilmiş ve bu kararın da 03.06.2013 tarihinde tarafarca temyiz edilemezlik kesinleştiği anlaşılmıştır. Buna karşın, söz konusu ilk dava henüz derdest iken, aynı taşınmaza ilişkin olarak bu kez 10.05.2012 tarihinde davacı Arife Teymur tarafından eldeki dava açılmış ve eldeki dava, 10.06.2011 tarihinde açılan Erdemli 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2011/303 Esas sayılı dava dosyasıyla birleştirilmeden sonuçlandırılmıştır.

6100 sayılı Kanun'nun 30. maddesi uyarınca *"Hâkim, yargılamanın usul ekonomisi ilkesine uygun biçimde yürütülmesini sağlamakla yükümlüdür."* ve aynı Kanun'un 166/1. maddesindeki *"Aynı yargı çevresinde yer alan aynı düzey ve sıfattaki hukuk mahkemelerinde açılmış davalar, aralarında bağlantı bulunması durumunda, davanın her aşamasında, talep üzerine veya kendiliğinden ilk davanın açıldığı mahkemede birleştirilebilir. Birleştirme kararı, ikinci davanın açıldığı mahkemece verilir."* ve 166/4. maddesindeki *"Davaların aynı veya birbirine benzer sebeplerden doğması ya da biri hakkında verilecek hükmün diğerini etkileyecek nitelikte bulunması durumunda, bağlantı var sayılır."* hükmü gereğince somut olayda, davaların aynı taşınmaza ilişkin olması, kullanım kadastro kapsamında beyanlar hanesine yazılacak kullanım şerhlerinin taşınmazın tamamı bakımından hukuki sonuç doğurması ve aynı taşınmaz hakkında farklı mahkemelerce verilen kararların çelişkili sonuçlar doğurma ihtimali bulunması karşısında, davalar arasında açık ve güçlü bir hukuki bağlantı bulunduğu kuşkusuzdur.

Kadastro davalarına bakmakla görevli gerek Yargıtay (Kapatılan) 16. ve 20. Hukuk Dairelerinin ve bilahare bu görevi devralan Dairemizin yerleşik uygulamasına göre, kullanım kadastro suna ilişkin davalarda verilen kararlar, mülkiyet hakkı doğurmamakla birlikte, 2/B uygulamaları ve sonraki satış işlemleri bakımından hak sahipliğinin belirlenmesinde esas alınan nitelikte olup, taşınmazın bütünlüğü içinde değerlendirilmesi zorunlu olduğundan ve aynı taşınmaz hakkında farklı mahkemelerce, farklı kullanım şerhleri oluşturacak şekilde hüküm kurulmasının hukuki güvenlik ilkesini zedeleyeceği gibi, ileride telafisi güç veya imkânsız sonuçların doğmasına da neden olacağından farklı mahkemelerde aynı taşınmaz veya taşınmazlara ilişkin olarak kullanım kadastro sunan kaynaklanan davaların birlikte yargılamanın yapılarak ve dava dosyaları hakkında tek dava dosyası üzerinden karar verilmesi gerektiğinden Erdemli 2. Asliye Hukuk Mahkemesince, eldeki davanın açıldığı tarihte derdest bulunan ve daha önce açılmış olan Erdemli 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2011/303 Esas sayılı dosyası ile eldeki dava dosyasının 6100 sayılı Kanun'un 166/1 ve 4. maddeleri uyarınca zorunlu olarak birleştirilmesine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın esası hakkında karar verilmiş olması isabetsiz olup kanun yararına temyiz isteminin yukarıda açıklanan sebeplerle kabulü ile İlk Derece Mahkemesince verilen kararın kanun yararına bozulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363. maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

24.12.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.